

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pie-
tų Amerikoje, Europoje. \$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 15

"Keleivio" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO (APRIL) 11, 1954

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio
Kaina 10 Centų

49 METAI

Valstybės Sekretorius Lankosi Londone ir Paryžiuje

Mobilizuoja Vakarų Valstybes "Vieningai Akcijai" Indokinijoj; Tarėsi su Azijos Tautomis; Kol Kas Tik Siamas (Thailand) Sutiko su Amerikos Siūlo ma "Vieninga Akcija"; Kitos Valstybės Abejoja Apsispręsti iki Ženevos Konferencijos

Valstybės sekretorius John Foster Dulles šeštadienio vakare išskrido į Londoną, iš ten jis keliaus į Paryžių ir abiejose sostinėse tarsis su anglų ir prancūzų vadais dėl vieningos politikos Indokinijoj ir dėl bendros laikysenos Ženevos konferencijoj.

Jau prieš porą savaičių Amerika pasiūlė, kad Anglija, Prancūzija, Australija ir kitos suinteresuotos valstybės pasisakyty dėl Indokinijos gelbėjimo nuo bolševikų. Amerika siūlė, kad visos tos valstybės, kurioms svarbu yra išlaikyti Indokiniją šioje geležinės uždangos pusėje, bendrai išpėtų Kiniją, kad ji nesiųstų į Indokiniją savo kariuomenę ir ginklą. Jei kinų komunistai nepaklauskų įspėjimo, tada visos suinteresuotos valstybės turėtų tartis, kokių priemonių imtis prieš kinų kišimąsi į Indokinijos karą.

Išvykdamas į Londoną ir Paryžių valstybės sekretorius pranešė, kad viena Azijos valstybė, Siamas (Thailand), pilnai sutiko su Amerikos politika, bet visos kitos arba delsia pasisakyti, arba nenori pasisakyti prieš Ženevos konferenciją, kuri prasidės balandžio 26 d.

Yra pavojaus, kad bolševikams Ženevoje pavyks, kas jiems nepavyko Berlyne—suardyti Vakarų valstybių vienybę. Kad tas neatsitiktų, Amerikos užsienio politikos vadovas bando susitarti su anglais ir prancūzais dėl vieningo laikymosi Ženevoje ir dėl Indokinijos likimo. Ne tik Amerika, bet ir kitos valstybės supranta, kad Indokinijos pralaimėjimas reikštų pralaimėjimą visų pietryčių Azijos. Anglai ir prancūzai su Amerikos pažiūra į Indokinijos klausimą sutinka, bet nenori pasisakyti dėl bendros politikos tuoj pat, kad Ženevos konferencija tikrai nebūtų pasmerkta nepasisekimui. Jei Ženevoje nebus galima susitarti, tada Amerikos siūlo ma politika bus daug priimtinesnė.

Pirmą pranešimą iš Londono sako, kad valstybės sekretorius turės nemažai vargo įtikinti anglus, kad jie sutiktų prieš Ženevos konferenciją daryti įspėjimą komunistinei Kinijai dėl Indokinijos.

"Keleivyje" naudinga yra darviti visokius biznio skelbimus ir pajėskojimus.

Pietų Koreja Prieš "Azijos Miuncheną"

Pietinės Korejos vyriausybė dar nėra galutinai nusistatčiusi ar siųsti savo atstovus į Ženevos konferenciją. Prezidentas Rhee reikalauja, kad Amerika leistų Korejai padvigubinti savo armiją, sukelti iki 36 ar 40 divizijų kareivių ir kad Amerika pasižadėtų tą armiją remti karo aviacija ir karo laivais, jei ji ištrauks į karą prieš šiaurės Koreją. Amerika tokių pažadų Korejai nedavė ir, atrodo, kad Koreja visai nedalyvaus Ženevos konferencijoj, arba jei ir atsiųs atstovus, tai visomis jėgomis priešinsis bet kokiam kompromisui dėl Korejos sujungimo ir dėl kiniečių armijų ištraukimo iš Korejos teritorijos.

"Sunku Įtikėti," Sako Senatorius

Prezidentas D. D. Eisenhower perėmė savaitę sakė, kad jam nėra žinoma apie delsimą gaminti vandenilio bombą, kaip tai sakė senatorius McCarthy. Buvęs prezidentas Truman, kurio patvarkymu vandenilio bomba buvo nutarta gaminti, irgi sakosi nieko nežinąs apie delsimą. Senatorius McCarthy sakė, kad vandenilio bombos gaminimas buvo atidėliojamas 18 mėnesių ir jis sakė, jog taip atsitiko todėl, kad vyriausybėje buvo komunistų. Išgirdęs prezidento nuomonę senatorius sakė, kad jam esą "sunku įtikėti," kaip prezidentas galėjo tokią nuomonę reikšti.

Mirė Senatorius Griswold

Balandžio 12 d. Washingtono mirė senatorius Dwight Griswold iš Nebraskos. Jis mirė sulaukęs 60 metų amžiaus. Velionis buvo republikonas ir laukia, kad Nebraskos republikonas gubernatoriaus paskirs kitą republikoną į miksiojo senatoriaus vietą iki rinkimų.

Ši antradienį, balandžio 13 d., Illinois valstija skiria kandidatų ateinančio rudens rinkimams. Visas kraštas stebi Illinois kandidatų balsavimus, nes iš jų laukiama davinų, kaip "Viduriniai Vakariai" žiūrį į administraciją.

KRUVINI MŪSAI DIENBIENPHU TVIRTOVĖJE TĖSIASI

Vaizdas iš kruvinių intynių Indokinijoj. Dienbienphu tvirtovėje, kur apie 10,000 prancūzų ginasi prieš keliasdešimt tūkstančių komunistų partizanų. Mūšiai su mažomis pertraukomis eina jau kečios savaitės. Komunistai žūt būt stengiasi iki Ženevos konferencijos ši mėnesį prancūzų tvirtovę paimti ir vyktyti konferenciją pergaletojai. Prancūzai drąsiai ginasi.

Indija Naikina Svetimas Kolonijas

Indijos vyriausybė nusistatė nusavinti Prancūzijos ir Portugalijos kolonijas Indijoje ir tuo tikslu apstatė tas kolonijas policija ir nutraukė jų prekybą ir kontrabandą su Indija.

Indijos vyriausybė pakartotinai priminė prancūzams ir portugalams, kad jie turi perleisti savo kolonijas Indijos vyriausybei ir patys keliauti namo. Kol kas nei prancūzai nei portugalai su tuo reikalavimu dar nesutiko. Prancūzai vis dar siūlo daryti plebiscitą kolonijose, o portugalai net ir su plebiscitu nesutinka.

Siūlo Užslopinti Komunistų Partiją

Generalinis prokuroras Herbert Brownell pereiną penktadienį kalbėjo į tautą per radio ir televiziją. Jis sakė, kad FBI atydziai seka komunistų partijos veiklą ir žino visus Maskvos agentų pasirojimus. Kad su davus kompartijai mirtiną smūgį generalinis prokuroras siūlo, kad kongresas išleistų įstatymą, pagal kurį galima būtų atimti pilietybę visiems, kurie siūlo smurto priemonėmis pašalinti konstitucinę šalies vyriausybę. Be to, gen. prokuroras siūlo išleisti įstatymus, kurie leistų pašalinti iš kariškų darbų visus neistikimus žmones ir leistų pavartyti iš darbininkų organizacijų skaičius įtakingų kongresmonų ir senatorių, ypač reikiškų vadus. Tokie įstatymų sumanymai jau yra įnešti į kongresą.

Po Ženevos Žada Prašyti Talkos

Prancūzijos vyriausybė keta po Ženevos konferencijos, jei ten nebus galima susitarti dėl karo užbaigimo Indokinijoj, prašyti kitų valstybių kariškos pagalbos ne tik ginklais, bet ir kitos valstybės ten siųstų savo kariuomenę, kaip tai buvo daroma Korejoj.

Indokinijos karo internacionalizacija reikštų, kad kitos valstybės ten siųstų savo kariuomenę, kaip tai buvo daroma Korejoj.

SENA IR NAUJA TILTŲ STATYBA

Romoje per Tibro upę yra daug tiltų. Vienas tiltas, statytas prieš 69 metus ir vadinamas Garibaldi tiltu, dabar yra taisomas, nes jis nuo senatvės pradėjo irti. Šalia to tilto yra kitas tiltas, vadinamas Ponte Milvio, kurį pastatė romėnai prieš 2,000 metų. To senjojo tilto dar nereikia taisyti, jis ir dabar paduoja Garibaldi tiltą ir pakelia savo normalį trafiką.

Vyriausybės pasiūlyta nauja mūtų politika kongrese tarys praeis. Prieš darys visus neistikimus žmones ir leistų pavartyti iš darbininkų organizacijų skaičius įtakingų kongresmonų ir senatorių, ypač reikiškų vadus. Tokie įstatymų sumanymai jau yra įnešti į kongresą.

Siaurė Aptveriamą RADAR Stotimis

Amerika ir Kanada bendrai aptveria visą siaurinę Amerikos kontinento dalį RADAR stotimis, kurios galėtų pranešti 6 valandas iš anksto apie priartinančius šiuos rusų lėktuvus per siaurinius. Tokių RADAR stotijų jau dabar yra nemažai, bet jų tinklas bus dar padidintas, kad joks prieš lėktuvus negalėtų prasiveržti nepastebėtas. Panašius pranešimus visuomenei apie RADAR stotijų dauginimą padarė Amerikos krašto gynybos sekretorius C. E. Wilson ir Kanados karo ministeris.

Pagalba Užsieniams Bus su Sąlygomis

Republikonų vadai kongrese sako, kad ateityje pagalbos davimas užsieniams priklausys nuo to, ar su mūsų sąjungininkais galima bus susitarti dėl "jungtinės akcijos" Indokinijoj. Jei sąjungininkai nenorėtų dalyvauti bendroje akcijoje prieš bolševikus Indokinijoj, jiems būtų nutraukta kariška pagalba. Tokią pažiūrą ypač griežtai išreiškė senatorius Wm. Knowland, republikonų vadas senate.

PAKISTANAS IR AFGANISTANAS SUDARYS FEDERACIJĄ

Pakistanas ir Afganistanas, dvi mahometonų valstybės, baigia derybas dėl sudarymo federacijos su bendra gynybimi ir užsienio politika. Afganistanas turi 12,000,000 gyventojų, o Pakistanas turi 76,000,000 gyventojų.

Jungtinių Tautų pasienio priežiūros komisija Palestinoje pasmerkė iš trijų kartų Egiptą už užpuolimą į Izraelio Negeb dykumoje. Dėl ketvito užpuolimo JT tarpininkas nebalsavo.

Belgų Krikščionys Demokratai Pralaimėjo Rinkimus

Politikuojantieji Katalikai Neteko Daugumos Parlamento; Komunistai irgi Visiškai Susmuko; Rinkimų Laimėtojai Yra Socialistai ir Liberalai; Belgija Keis Konstituciją, kad Galėtų Įeiti į Europos Armiją

Vyskupas Smerkia Senatorių McCarthy

Pirmą kartą aukštas katalikų bažnyčios dvasiškis pasisakė griežtai prieš senatorių J. McCarthy. Chicago vyskupas, Bernard J. Sheil, kalbėdamas CIO uni-jų švietimo konferencijoj, vadino senatorių McCarthy "antgalvių medžiotoju," kuris bolševikų nepagauna, bet sugalvoja kasdien vis naujus būdus pelnyti laikraščiuose didelius antgalvius. Pagal vyskupą Sheil, sen. McCarthy daugiau atneša žalos, kaip naudos su savo bolševikų medžiojimu, nes jis ardo amerikiečių vienybę ir kiršina žmones vienas prieš kitą.

Sako, Bedarbių Penki Milionai

CIO uni-jų pirmininkas Walter Reuther, kalbėdamas Chicagoje uni-jų švietimo konferencijoj, sakė, jog dabartiniu laiku Amerikoje jau yra penki milijonai bedarbių. Uni-jų vadai kaltino vyriausybę, kad ji elgiasi lygiai taip, kaip elgėsi republikonų vyriausybė 1930 metais, kada iškilo didžioji depresija užsitiesusi ilgą laiką. W. Reuther lygino dabartinį izdo sekretorių Humphery su buvusiu 1930 metais izdo sekretoriumi Mellon'u ir sakė, kad tarp jų jokio skirtumo nėra.

DVI DIDELES LĖKTUVŲ NELAIMES

Pereitą savaitę įvyko dvi didelės lėktuvų nelaimės. Kanados karo avijcos lėktuvas su 37 keleiviais nukrito balandžio 8 dieną prie Moose Jaw, Sask. Visi keleiviai ir įgula žuvo. Tą pat dieną anglų "Comet" keleivinis lėktuvas, varomas sprausminiais motorais, su 21 keleiviu ir įgula, nukrito į Viduržemių jūrą. Visi keleiviai ir įgula žuvo. Anglų "Comet" lėktuvus jau kelintą kartą istinka tokia nelaimė. Todėl visų tų lėktuvų skraidymas yra su laikytas, iki bus išaiškinta nelaimės priežastis.

Kongrese kilo sumanymas žemės ūkio produktų kainų palaikymą pratęsti vieniems metams kaip jis dabar veikia, 90% pariteto aukštume. Sako, kad administracija nebūtų tam priešinga.

Sekmadienį, balandžio 11 d. Belgijoj vyko parlamento (atstovų rūmų ir senato) ir vietos savivaldybių rinkimai. Rinkimus laimėjo socialistai ir liberalai, o iki šiol viena valdžiusi krikščionių demokratų partija neteko daugumos atstovų rūmuose ir senate. Labai susmuko ir Belgijos komunistai, kurie niekada nebuvo stiprūs, o per šiuos rinkimus pasirodė visai prastai.

Krikščionys demokratai turėjo atstovų rūmuose 108 vietas, o dabar beturės tik 92; socialdemokratai turėjo 76 vietas, o dabar turės 91; komunistai turėjo 7 vietas, turės tik 4, ir liberalai turėjo 20, dabar turės 25.

Politikierių katalikų pralaimėjimas aiškinamas tuo, kad jie nesiėmė griežtesnių kovos priemonių prieš buvusius nacių bendradarbius Belgijoj, kurie dabar vėl pradeda skelbtis su rasistinėmis idėjomis, ir nesutiko sutrumpinti karo tarnybą iki 18 mėnesių (dabar yra 24 mėnesių tarnyba).

Naujoji Belgijos vyriausybė bus koalicija, bet ar ją sudarys socialistai su liberalais, ar katalikai su liberalais, dar nėra žinoma.

Pirmas naujos vyriausybės uždavinys bus pakeisti Belgijos konstituciją, kad Belgija galėtų įeiti į Europos armiją, kaip tai jau yra senoji parlamento nubaustuota.

IDOMI BYLA DEL \$681,700 VAGYSTĖS

Bostone teisiamas George O'Brien, kaltinamas dalyvavęs garsiaame šarvuoto automobiliaus apvogime Danvers, Mass., miestelyje 1952 metais, kada iš uždaro šarvuoto automobiliaus buvo pavogta 681,700 dolerių. Kaltintojai ir kaltinamojo gynėjai pakvietė į teismą po virš 20 liudininkų. Kaltinamasis aktas išvardijo, kiek kur pinigų O'Brien po plėšimo išleido ir, rodos, neabejojamai įrodė, kad O'Brien šeima buvo staiga praturtėjusi po to plėšimo.

Dienbienphu Dar Laikosi

Prancūzų tvirtovė šiaurinė Indokinijoj, Dienbienphu, vis dar drąsiai laikosi prieš keleriopai stipresnę bolševikų armiją. Paskutinėmis žiniomis tvirtovės gynėjai kontratakėmis išvarė bolševikus iš kelių jų neseniai užimtų pozicijų tvirtovės pakraščiuose.

Visiems "Keleivio" Skaitytojams, Platintojams, Rėmėjams ir Bendradarbiams Linkime Linksmų Pavasario Švenčių!

"Keleivio" Leidėjai ir Redakcija.

Prieš Ženevos Konferenciją

Balandžio 26 d. turi susirinkti Ženevoje penkių didžiųjų ir kitų „suinteresuotų“ valstybių konferencija, kuri svarstys Korejos suvienijimo ir taikos ten atstatymo klausimus ir tap pat svarstys taikos atstatymą Indokinijoje, kur dabar eina kruvinai mūšiai prie Dienbienphu kaimelio ir kitose vietose.

Prieš Ženevos konferenciją valstybės sekretorius John Foster Dulles padarė pareiškimą apie Indokiniją ir nurodė, kad Amerika stengsis neleisti tam kraštui patekti į bolševikų rankas. Tą pačią dieną pakartojo ir prezidentas Eisenhower perėitą savaitę savo pasikalbėjime su spaudos atstovais. Prezidentas ypač pabrėžė, kad Indokinija būtų tik vienas kėsnis bolševikų plėtimosi politikoje ir po jos sektų kiti kraštai, kaip Burma, Siamas, Indonezija, Filipinai ir kiti.

Valstybės sekretorius, kalbėdamas apie Indokiniją, pabrėžė, jog Amerika sieks „jungtinės akcijos“ ir perėitą savaitę paaiškino, kad jungtinė akcija reikštų kelių daugiausiai suinteresuotų valstybių atviras spėjimas komunistinei Kinijai neduoti pagalbos Indokinijos komunistams. Jei toks spėjimas nieko negelbėtų, tai tektų imtis kariškų priemonių kinų pagalbai atsverti Indokinijoje. „Jungtinę akciją“ valstybės sekretorius kvietė Prancūziją, Angliją, Australiją ir Naująją Zelandiją, nors vėliau ir ją neabejojamai būtų traukiama ir Siamas, ir Filipinai ir, gal būt, dar kitos Azijos valstybės.

Iš Amerikos vadų pasisakymo aišku yra, kad jie nieko daugiau nesitiki iš Ženevos konferencijos. Amerika jau pasisakė, kad ji Ženevoje nemano pripažinti komunistinės vyriausybės Kinijoje ir nemano duoti savo sutikimo, kad ta vyriausybė būtų įleista į Jungtinių Tautų organizaciją. Vadinas, Maskva ir Pekinas jau žino, kokios kainos jie negaus už savo galimą „taikingumą“ Ženevoje ir žino, kad jų karas Indokinijoje susilauks stipraus atsakymo iš Amerikos ir, gal būt, iš jos sąjungininkų.

Atrodo, kad bolševikai Ženevoje galės rodyti labai daug propagandinio „taikingumo“, siūlydami už Kinijos vyriausybės pripažinimą ir jos įsileidimą į JT organizaciją krūvas taikių žygių, nes jie iš anksto žino, kad tos kainos negaus, o todėl ir susitarimo Ženevoje nebus. Kaip bolševikai pažiūrės į Amerikos grasinimą imtis kariškų žygių prieš kinų pagalbą Indokinijos bolševikams, priklausys nuo to, kiek tie grasinimai bus paremti rimtu nusistatymu nesitenkinti žodžiais, bet imtis stipresnių priemonių.

Tik paskelbus valstybės sekretoriui, kad Indokinijoje reikės gal imtis „jungtinės akcijos“, užsieniuose tuoj kilo balsai klausdami, ką tai reiškia. Kai valstybės sekretorius pakvietė Prancūziją, Angliją, Australiją ir Naująją Zelandiją į „bendrą akciją“ koi kas tik žodžiais, išpėti Kiniją, kad ji nesiųstų pagalbos Indokinijos bolševikams, sąjungininkų eilėse tuoj pradėjo kilti visokių abejonių.

Svarbiausios sąjungininkų abejonės yra tos, kad spėjimas Kinijai aplenkty Jungtines Tautas, kad jis siūloma daryti prieš Ženevos konferenciją, kas gali tą konferenciją suardyti jos net nepradėjus ir kad siūloma tik militarinė akcija, nors Indokinijos klausimas yra ir politinis (prancūzų santykiai su Indokinijos tautomis). Tokias abejones dėl bendros akcijos iškelė Anglija. Panašiai svyruoja ir abejoja Australija, o Prancūzija, iki Ženevos konferencijos nutarė net nieko nepasisakyti dėl Amerikos siūlomos „jungtinės akcijos“.

Dėl sąjungininkų svyravimų valstybės sekretorius, John Foster Dulles, šią savaitę vyksta į Londoną ir Paryžių ir ten bandys susitarti su mūsų šalies artimiausiais sąjungininkais dėl bendros akcijos Indokinijoje ir dėl bendros laikysenos Ženevos konferencijoje, kur kinai ir rusai neabejojamai bandys įvairyti kylį į sąjungininkų tarpą.

Taip, šalia vidaus sunkumų, akivaizdoje galimos naujos Korejos Indokinijoje, vyriausybė turi sunkumų ir su sąjungininkais, su kuriais reikėtų „jungtinę akciją“ vykinti. Reikia tikėtis, kad valstybės sekretoriui pasiseks sąjungininkų abejones išlaikyti ir sulipdyti Vakarų vienybę Indokinijai gelbėti. Be tokios vienybės našta kristi ant vienos Amerikos pečių, kas ir čia padidintų pagundą Indokinijos kėsnį atiduoti Maskvos ir Pekino besodiams.

Apžvalga

McCARTHY IR KARDINOLAS

Šioje vietoje jau minėjome, kad senatorius McCarthy sukeltas triukšmas dėl jo bolševikų medžioklės, pradeda nusidaryti tikybinių spalmomis. Sen. McCarthy yra ašis ir katalikas. Republikonams jis atrodo svarbus tuo, kad jis gali patraukti balsuoti už republikonus tradiciniai demokratai pusėje stovinčius ašius Spellman, New Yorko arkie-

ir katalikų masę. Ir, iš tikrųjų, tarp katalikų sen. McCarthy randa nemažai šalininkų. Bet kaip tik dėlto daugelis amerikiečių pradeda jį žiūrėti daug kritiškiau.

Balandžio 4 d. sen. McCarthy kalbėjo New Yorko policininkų komisijos pusryčiuose, kuriuose dalyvaavo apie 6,000 žmonių, jų konus tradiciniai demokratai pusėje stovinčius ašius Spellman, New Yorko arkie-

POLITINIS CHULIGANIZMAS PRANCŪZIJOS

Politinių padauzų, degolistų (fašistų) ir komunistų minia Paryžiuje užpuolė prancūzų ministerius, kurie buvo nuvykę prie nežinomo kareivio kapo atiduoti pagarbą Dienbienphu gėnėjams. Paveikslas matytis karo ministeris Pleven (su akiniais) ir ministras pirmininkas Laniel minios apsupti. Ministeriai buvo apdaužyti ir apstumdinti.

vyskupas. Senatorius kalbinimą. Tie senatoriaus bėjo, kaip paprastai. Jis ža- „metodai“ yra tuo įdomūs, dėjo tėti „kovą prieš bolševizmą“, kurią jis pradėjo statyti didžiausiu bolševikų prieš 4 metus Wheeling, W. Va., ir kuri jam iki šioliai bolševiko, arba bent neaišiai gerai apsimokėjo, davus nė vieno bolševiko! nors nė vieno bolševiko jis teisingumo rankas. Jo „me- nesugavo ar bent neatida-“ todai“ yra reksningi laik- vė į teisingumo rankas. raščių antgalviai apie jo su- sektus bolševikų lizdus val- J. A. McCaffrey, perstaty- džio įstaigose, bet vėliau damas senatorių sakė, jog jis: pasirodo, kad arba jokių lizdų jis nesurado, arba kartoja tą, ką kiti tyrinėto- „... kovojo netiesą su tie- jai jau senai buvo susekė, sa, nelojalumą su lojalumu, išdavystę su patriotizmu ir bedievybę su Dieviškumu (Godliness).“ išaiškinę ir į knygas įrašę. Senatoriaus metodai pasi- žymi tuo, kad jis dažnai pirma apkaltina, o paskui jau bando kaltinimą pa- remti ir dažnai visai negali kaltinimų įrodyti. Svarbiausias sen. McCarthy „metodų“ požymis yra tas, kad jis iš bolševikų med- žioklės daro sau politinę karjerą.

Ir „komunijos pusryčiuo- se“ daugelis žmonių jau rė- kavo: „McCarthy for Pre- sident!“ Mat, bolševikų medžioklė ir ypač reklama apie tą medžioklę senato- riui jau taip gerai apsimo- kėjo, kad jis, pats nepasi- pabrėždamas, kad jis yra, aiškinęs senatui dėl jam da- priės „komunistų metodus“, rytų labai rimtų priekaištų kardinolas nerado nieko pasakyti prieš sen. McCar- thy metodus, kurie ir kelia malonios ausiai muzikos— daugelio žmonių nepasiten- „McCarthy for President!“

Mykolas Sleževičius

Šiomis dienomis išėjo knyga apie Mykolą Sleževičių. Ją parašė Julius Butėnas, Kazys Skirpa, Andrius Valuckas, Birutė Novickienė, J. Kardelis, Antanas Novickis, Liudas Šmulskis, Jonas Bildušas, J. Audėnas ir J. Mikuckis. Knygą išleido „Terra“ Chicagoje.

Tos knygos pasirodymas duoda progos prisiminti daug nusipelnusių lietuvių tautai žmogų, kurio gabumais ir pasisventimu Lietuva nuo 1926 metų iki jo mirties, 1939 metais, nebe- galėjo pasinaudoti dėl Lietuvoje įvykusio „posukio“ iš demokratinio tvarkymosi į „autoritarinį“ Smetonos režimą.

Mūsų „tautiškoji“ ir da- limi klerikalishkoji spauda Mykolą Sleževičių prisime- na, kaip 1926 metų Lietu- vos vyriausybės vadą, kurį Lietuvos karininkų dalis nuvertė kartu su presiden- rininko apšėiai istorinių šiuk- lėlių, kurios su tikrąja tikro- vičiaus vyriausybę toji ve neturi nieko bendra. Nepriklausomos Lietuvos

atstatymas po pirmojo karo galima buvo pradėti 1918 metais lapkričio 11 d., kada griuvo kaizerinė Vokietija. Tą dieną ir susidarė pirmoji Lietuvos vyriausybė, priešakyje su prof. A. Voldemaru. Bet įdomu yra tas, kad ta pirmoji vyriausybė jokio Lietuvos atstatymo darbo nedirbo. Prof. A. Voldemaro vyriausybė, sudaryta iš tautininkų ir keletos klerikalų, pasižymėjo tūpčiojimu, plepėjimu ir nieko neveikimu per pusantro mėnesio, iki į Lietuvą pradėjo briautis rusų bolševikai. Per pusantro mėnesio A. Voldemaro vyriausybė neatliko jokio darbo, kuris būtų galima skaityti kūrinybiu valstybės atstatyme. Toks nieko neveikimas atrodo keistas, bet tiesa yra, kad pusantro mėnesio brangaus laiko nuėjo niekais tik dėlto, kad Lietuvos vyriausybės priešakyje atsi- stojo žmonių pasitikėjimo neturį reakeininkai, kuriems Lietuvos atstatymas atrodė didžiųjų diplomatų Paryžiuje reikalas, o ne pa- čių lietuvių ir jau jokių bū- dū ne Lietuvos vyriausybės reikalas! Keista, bet taip buvo.

Lietuvos laimei, kai į Lie- tuvą pradėjo briautis rusai bolševikai, prof. A. Volde- maras pabėgo į Paryžių, o A. Smetona, Tarybos pir- mininkas, pabėgo į Berlyną. Lietuva paliko be vy- riausybės ir kelias pasidarė laisvas susidaryti pirmajai Lietuvos vyriausybei, kuri ėmėsi Lietuvos atstatymo. Tai demokratiškai, iš visų politinių grupių sudarytai vyriausybei, ėmė vadovauti Mykolas Sleževičius. Jam priklausytų Lietuvos at- statytojo vardas, kurį nesą- žiningi istorikai ir pirkti- dūšiai rašytojai kartais bando kergti Smetonai.

Lietuvos, atstatymo pir- mieji darbai ir vargai kny- goje platokai yra aprašyti ir iš tų aprašymų daugelis gali pasimokinti, kokia bu- vo visai dar nesena Lietu- vos praeitis. To pasimoky- ti daug kas turėtų, nes dau- gelis sąmoningai užmiršo tą neseną praeitį, o kiti netu- rėjo progos su ja susipa- žinti dėl Lietuvos buvusio režimo priveisto nesąžini- gumo mokyklose ir spaudoje.

Mykolas Sleževičius 1926 metais vadovavo koalicinei liaudininkų ir socialdemo- kratų vyriausybei, kurią ka- rininkų samokslas nuvertė 1926 metais gruodžio 17 naktį. Apie tą perversmą „tautiškoji“ spauda ir klerikalai yra prirašę eibes melų, prasimanymų ir iš- kraipytų davinų. Apie „Sleževičiaus vyriausybę“ melai buvo gaminami fab- rikiniu būdu ir tų melų ga- minime ypač pasižymėjo generolas Glovackis ir pra- lotas Olsauskas, per jų lei- džiamą negirdėto purvini- mo laikraštį „Tautos Va- rlia“.

K. Skirpa knygoje plato- kai aprašo demokratines vyriausybės vargus, bet ma- žai tepalikcia tos vyriausy- bės nuveiktus darbus ir, at- rodo, ne visai teisingai ver- tina koalicinės vyriausybės partnerius socialdemokra- tus, kurie būk tai tik laukę progos iš vyriausybės pa- bėgti.

„Laukimas“ koalicijos galo buvo „dvišalis“. Liau- dininkai irgi laukė, kada (Nukelta į 7 pusl.)

Kas Savaitė

De Gaulle Balsas

Prancūzų generolas de Gaulle perėitą savaitę pik- tai pasisakė dėl Europos ar- mijos kūrimo. Nors ir pik- tai, bet generolas pasakė, ką, tur būt, daugelis prancūzų mano dėl vadinamosios „Europos armijos“, kurioje 12 vokiškųjų divizi- jų būtų bene pagrindinė jė- ga.

Gen. de Gaulle mano, kad amerikiečiai tik todėl taip isikando į „Europos ar- miją“, kad tikisi, jog vokiečiai juos pavaduos Euro- poje ir leis amerikiečių di- vizijoms Europoje „grįžti iš ekzyklės“. Amerikiečiams pasitraukus iš Europos vokiečių armija ten liktų le- miama jėga ir Prancūzija galėtų atsidurti visai nepa- vydėtinio padėty—priklau- soma nuo Vokietijos.

Dėl Indokinijos gyny- mo generolas de Gaulle irgi mano, kad amerikiečiai vi- dū nenori skubintis ten- muštis. Tą, girdi, rodo ir tas, kad jie pasistengė nu- traukti Korejos karą prie- pirmos progos. Esą, ame- rikiečiai nori sukelti gelto- nų ir baltų sąjungininkų, kuriuos galima būtų mesti į Indokinijos džungles, o patys norėtų pasitenkinti materialine pagalba arba dalyvavimu toliau siekian- čiais ginklais (aviacija).

Gen. de Gaulle pasisaky- mas yra įdomus tuo, kad jis rodo, kaip kartais Ame- rikos politika atrodo žmo- nėms, žiūrintiems iš mūsų sąjungininkų eilių.

Rado Tyrinėtoją

Senato pakomisija, kuri pasiėmė pati tyrinėti savo pirmininko sen. McCarthy ginčą su armija, pagaliau surado advokatą tyrinėji- mui vesti. Parinktas Ten- nessee advokatas Ray H. Jenkins, patyręs teisinin- kas su 30 metų praktika, senas republikonas, buvu- sio sen. Tafto šalininkas ir viešai nepasisakęs dėl sen. McCarthy triukšmingos veiklos.

Seniau parinktas advoka- tas Sears iš Bostono atstata- tydino, nes jis pasirodė jankščiau reikšęs labai prie- lankią nuomonę apie sen. McCarthy, kuris, girdi, dir- ba, kad išvairius „raudonuo- sius ir ružavuosius“ iš val- stybės aparato.

Pasitraukdamas iš tyri- nėtojo vietos adv. Sears tei- singai sakė, kad negana yra būti bešališku tyrinėjime, bet svarbu yra, kad žmonės tikėtų, jog tu esi bešališkas.

McCarthy ir jo bendra- darbio Roy Cohn ginčas su armijos civiliais vadais bus pradėtas viešai aiškinti ba- landžio 21 d.

Pearl Harbor

Visų amerikiečių mintyse Pearl Harbor yra gyvas prisiminimas staigaus, ne- tikėto puolimo iš pasaly. Taip bent buvo iki šioliai.

Dabar vienas admirolas, pasitraukęs iš tarnybos, Robert A. Theobald, para- šė knyga, kurioje aiškina, kad už Pearl Harbor atsa- komybė krenta ant buvusio prezidento Roosevelt, ku- rią politika, girdi, stumė Japoniją į karą, ku- ris žinojo, kad japonai puls, irrodymą.

kuris liepęs laikyti karo laivus Pearl Harbor uoste ir nedavė Hawajų salų ka- ro vadams žinot, kad japo- nai ruošia puolimą.

Perskaicius adm. Theo- bald knyga tenka įsitikin- ti, kad lengviau yra kaltinti, kaip kaltinimus įrodyti. Iš jo patiektų dokumentų ir samprotavimų visai neseka, kad Amerikos prezidentas 1941 metais tyčia užtraukė prieš savo šalį japonų puolimą ir davė jiems progos išdažyti Amerikos laivus ir oro bazę Hawajuose. Adm. Theobald tiktai ma- no, kad buvęs prezidentas Rooseveltas taip galėjo gal- voti.

Atrodo, kad daug pap- rasciau būtų manyti, jog Amerika, nežiūrint Japoni- jos rušimosi ir nežiūrint įtemptos padėties 1941 me- tais, visvien netikėjo, kad Japonija išdris pulti ir ypač netikėjo, kad japonai dris- tų pulti Pearl Harbor. Juk ir pokariniais metais buvo ir net dabar dar yra daug amerikiečių, kurie žiūri į kylančią pavojaus iš Rusijos ir visvien nepajęgia to pavo- jaus išisamoningi.

„Jeigu ne Komunistai...“

Senatorius McCarthy gy- vena reklama, kurią jis pats sau kasdien daro. Praeitą savaitę tas reklama iškilęs politikierius surado naują kaltinimą prieš buvusią de- sakę, kad Amerikos vande- nilio bombos gaminimas mokratų vyriausybėje. Jis buvo sutrukdėtas 18 mėne- sių ir pridėjo:

„Jeigu nebuvo komunis- tų mūsų vyriausybėje, tai kodėl mes delseme?“

Vadinas, dar surasti ko- munistai palovyje ir sena- torius rodo pirštą į ką tai, kad čia, girdi, be bolševikų neapsieita.

Kongreso atominės ener- gijos komisijos pirmininkas W. S. Cole, republikonas iš New Yorko, plačiai paaiš- kino, kodėl buvo abejota vandenilio bombą gaminti ir visai itikinamai išaiški- no, kad buvo delsema ne dėl „komunistų valdžioje“, bet visai garbingais ir su- prantamais sumetimais.

Bet sen. McCarthy jokie aiškinimai neįtikins. Jei ne- būtų „komunistų valdžio- je“, tai senatorius McCar- thy turėtų juk pats su- pliukšti.

Trečioji Ausis

Atstovų rūmai nubalsavo 378 balsais prieš 10 suteikti policijai teisę klausytis pri- vačių žmonių telefonų pa- sikalbėjimų. Pagal įstaty- mą, policija gali klausytis tiktai esant įtarimui, kad turima reikalo su šnipinėji- mu ar išdavyste. Vyriausybė prašė, kad kongresas leistų „trečią ausį“ klausytis telefonų pasikalbėji- mų generaliam prokurorui nusprendus, bet atstovų rū- mai nutarė, kad leidimą gali duoti tik federaliniai teisimai. Tuo reikalu dar turės pasisakyti senatas.

„Trečioji ausis“ jau ir se- niau klausydavo telefonų pašnekėsių, bet teismai to- kių užrekorduotų nuogirdų nepriimdavo kaip kaltės įrodymą.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RABO
TAS DUONOS NEPRABO

Kas Girdet Chicagoje

Sportininkų Suvažiavimas

Visiems Vyriausiam Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitete registruotiems šiaurės Amerikos ir Kanados lietuvių sporto klubams, buvusiems kūno kultūros mokytojams ir sporto darbuotojams pranešama, kad balandžio 24-25 dienomis Chicagoje, Lietuvių Auditorijos patalpose, 3133 So. Halsted St., VFASK šaukiamas sporto klubų, buvusių kūno kultūros mokytojų ir sporto darbuotojų 1954 metų visuotinis suvažiavimas.

Suvažiavimas prasideda balandžio 24 d., 2 val. po pietų. Tą dieną bus įvairūs pranešimai centro ir atskirų klubų, diskusijos dėl jų ir tt.

Balandžio 25 d., 12 val. vyriausio komiteto rinkimai, ateities darbo gairių aptarimas ir tt.

Suvažiavime kviečiami dalyvauti ne tik klubo atstovai, bet ir visi sportininkai ir šiaip sportu besidomintys asmenys.

Visokių informacijų duoda: E. Venejanskas, 6100 So. Peoria St., Chicago 21, Ill. Tel. ENglewood 4-5638.

Tikrai Įdomus Redaktorius

Jau kiek metų turį pasidomėjimą kaimyną "Sandaros" redaktorių M. Vaidylą, bet nežinojau, kad jo esama

savotiško redaktoriaus. Tai tesužinojau perskaitęs "Sėdimojo" New Yorko sandariečių nutarimą, kuriame sakoma:

"Pirmie eilėje C. V. turėtų įtikinti 'Sandaros' redaktorių p. Vaidylą, kuris yra nuomonės ir prie pirmos progos pasako, kad tiek narių skaičiaus, tiek prenumeratos plėtimas yra nuostolingi, nes laikraštis gyvena tik iš Chicagos biznierių."

Tikrai gražiai apibūdinamas mano kaimynas redaktorius. Aš vis maniau, jog visi redaktoriai rūpinasi, kad jų laikraščiai ko plačiau pasklistų, o, pasirodo, esama ir tokio, kuris tam yra priešingas.

Jeį jau pats redaktorius apie savo kūdikį yra tokios nuomonės, tai ką apie jį gali kiti galvoti.

Čikagietis.

NORWOOD, MASS.

Europa Filmos Vaizduose

Visuomenininkės J. Tumavičiūnės dukterė, mokytoja Irena Jurėnaitė, iš Jamaica Plain, 1952 metais per vasaros atostogas apkelio didesnę dalį Europos: Angliją, Belgiją, Prancūziją, Vokietiją, Šveicariją ir Italiją. Kad savo kelionę geriau prisimintų, ir kitiems vaizdžiau papasakotų, ji pagaminė lankytojų kraštų gražiausių istorinių vietų spalvotą filmą. Plačiau apsižvelgę ir domimaisi Italijos senovės didingą architektūrą, ypač bažnyčių pastatus, valdovų rūmus. Nemažą dalį filmos užima Šveicarijos ir Alpių vaizdai.

Šią filmą, šv. Katrinos draugijos Norwoode rūpesčiu, I. Jurėnaitė kovo 28 d. lietuvių klubo salėje parodė norwoodiečiams. Daug ji gyvu žodžiu paaiškino savo pergyvenimus tose vietose, kurių nepajęta nufilmuoti. Ta pačia proga buvo parodyta Danijos gamta su gausiais vėjo malūnais ir gyventojų darbais; šis žemės ūkio kraštas labai primena mums mūsų tėvynę Lietuvą. Pabaigoje buvo parodyta filmas iš So. Bostono, tarp kitų tautų lietuvių organizuota tautinėse rūbuose eiseną St. Patrick'o dieną. Tai gražus istorinis dokumentas.

Dienienphu tvirtovės gynėjų vadas, generolas de Castries, Indokinijoje, prae skubios pagalbos lėktuvais. Tą pagalbą Amerika prancūzams jau ir pasiuntė į Indokiniją.

IS PASIBAIGUSIO UOSTO STREIKO

New Yorko uosto laivų krovėjų streikas pasižymėjo kruvinomis muštinėmis ir neramumais. Vaizde matytis, kaip policininkai medžioja vieną streikuojantį darbininką po išvaikytos streikuojančių darbininkų demonstracijos. Dabar tas streikas jau pasibaigė.

primenantis lietuvių organizuotą veikimą kitų tautų tarpe. Čia matome tautinius apdarus, vėliavas, įvairius šūkius, Ivaškiens tautinių šokių grupę, suaugusių, jaunuolių ir mažyčių lietuvių ryžtingą maršą.

Daug yra įdomių ir vertingų dalykų atlikta, bet ne viskas lieka užfiksuota iš praeities atečiai. Filma yra viso to nepakeičiamas atspindis. Tad ir šis darbas yra didžiai vertingas. Filma įdomi ir tuo, kad vaizdus matome natūralių spalvų ir tokių vietų, kur daug kam teko patiemis būti ir dabar jas prisiminti.

I. Jurėnaitė domisi mūsų jaunimu ir ypač skautais. Turėdama plačių pažinčių ir lakia vaizduotę, ji daug kam visokiuose reikaluose nepasigaili laiko ir jėgų padėti.

BUFFALO, N. Y.

Pabaltiečių Pokylis

Balandžio 24 d., šeštadienį, Buffalo estu, latvių ir lietuvių klubai ruošia bendrą metinį šokių vakarą, kuris įvyks Polish Cafė salėje, 927 Grant St. (kampas Amherst gatvės). Pradžią 8 val. vakaro. Jame bus amerikoniški gėrimai, latviški užkandžiai, estiška muzika ir lietuviški laimėjimai.

Maloniai kviečiami Buffalo, Rochesterio, Niagara Falls ir apylinkių lietuviai kuo gausiau atsilankyti ir pabendrauti šiam nuostingame ir įdomiame pabaltiečių šubūvime.

Pavasario Pobūvis Niagara Falls'e

Gegužės 22 d. Buffalo Lietuvių Klubas ruošia šv. Jurgio parapijos salėje, Niagara Falls, lietuvių pavasarinį pokylį. Čia bus jau viskas lietuviška: lietuviški gėrimai, lietuviški užkandžiai, šokiai ir kt.

Kadaise kažkas yra pasakęs, kad kai Mahomedas nenorėjęs eiti prie kalno, tai kalnas atėjo prie Mahomado. Taigi ir čia, kai Niagaros lietuviai yra labai tingūs į buffaliečių paminėjimus ir parengimus, tai buffaliečiai rengiasi pas juos su parengimu.

Padeka Degučiai

Buffalo Lietuvių Klubas nuostingai dėkoja siuvėjui Vincui Degučiai už paaukotus 17 puikių švarkų Vokietijos pasilikusiems lietuviams, kurie tuoju per BALF'ą bus pasiųsti į Vokietiją. Gražu būtų, kad ir kiti siuvėjai pasektų jo pavyzdžiui patikrindami savo kabyklas ir lentynas.

Lietuvių Klubas.

LOWELL, MASS.

Turime Žymių Sportininkų

Mūsų lietuvių skaičius nėra didelis ir daug kuo didesnis mes negalime. Tačiau mūsų jaunaisiais futbolininkais, kurie tikrai galime pasigirti. Štai Jonas Milius, Frank (Dennysville, Me.), gavęs stipendiją mokintis ir trys dukterys—Aldona Bostono kolegijoje, yra pabaltiečių futbolininkas; Leonardas Andriusaitis, kuris lanko tą pačią kolegiją, jau kelerius metus laimi aukščiausius žaidynių prizymus ir tiek pat pažangus yra moksle.

Lowellio aukštesniosios mokyklos futbolio komandos vadovu yra išrinktas V. Paulauskas.

Tai vis jaunosios kartos lietuviai. Jie visi gerai kalba lietuviškai ir didžiuojasi esą lietuviai.

Bet senieji atsimena, kad čia ir seniau būta žymių sportininkų. Juk J. Baranauko, J. Dulkės, A. Arbaciausko vardai anuomet buvo minimi visos Amerikos sporto spaudoje.

Vyt. Ramanauskas.

MIAMI, FLA.

A. Jenkins Suklydo

Malonu skaityti A. Jenkinso laiškus iš tolimųjų Hawajų, ypač kad ir mano sūnus dabar ten gyvena, bet negaliu nutylėti, kai jis klaidingai parašo apie mūsų Floridą. Girdi, čia nesąpakankamai saulėta.

Taip, uraganai atūžus saulės nematome. Tokių uraganų pernai buvo net 7, bet jie kažkokios žalos nepadarė. O šiaip saulutės mums netrūksta.

Nebaisūs ir tie uodai. Kartais jų atlekia, bet valdžia iš lėktuvų, o miestai iš automobilių, tuoj juos

pavašina vaistais ir jų nebelieka.

Krokodiliai. . . Gyvenu čia nuo 1945 metų, bet jų nemačiau tik zoologijos soduose.

BALF'as Užmigo

Naujoji BALF'o valdyba nesurengė nė vieno pobūvio.

Pačiupinėjo Pasivėlinusius Jūrininkus

Mano sūnus Benediktas su kitu jūrininku nuvažiavo į Venezuelą išlipo į krantą. Kai jie grįžo į uostą laivui išplaukti paskirtu laiku, laivas dėl kažkokios priežasties jau buvo anksčiau išplaukęs.

Venezuelos policija juodu tuoj suėmė ir išlaikė 6 dienas kalėjime, kol viską išaiškino ir juodu galėjo grįžti į Miami.

C. K. Braze.

GRAND RAPIDS, MICH.

Mirė Agnė Gurskienė

Kovo 3 d. mirė Agnė Gurskienė, 60 metų amžiaus, gyvenusi 1459 Alpine Ave. N. W. Velionė paliko vyrą Juozapą, sūnų Franką (Fort Lauderdale, Fla.) ir Leo (Detroit) ir dukterį Lukauskienę.

DOVER-FOXCROFT, ME.

Mirė Jurgis Tumosa

Kovo 28 d. mirė Jurgis Tumosa, gimęs 1875 metais balandžio 19 d. Paliko žmoną Oną (Kerušauskaitę) ir trys sūnūs—Vytautas (East Granby, Conn.), Edas (Dover-Foxcroft), ir sūnys Jonas (Dennysville, Me.).

ELIZABETH, N. J.

Matėme 'Jupiteris Juokiasi'

Balandžio 4 d. čia niujorkiečių dramos sambūris vaidino "Jupiteris Juokiasi." Publikos buvo gana daug. Ar dėl patalpos blogo garsumo ar gal dėl aktorų kaltės, bet kiek toliau jų balsas vos tebuvo girdimas.

Neįprasta Tvarka

Vasario 6 d. čia buvo klebono Kemežio rengtas šokių vakaras. Bilietų kaina buvo \$2.50, bet į šokių salę negalėjai įeiti, jei nebuvai dar užsisakęs stalelio. Prie durų stovėjo kunigas Kasparas ir griežtai klebono nustatytos tvarkos laikėsi.

Parengimų Stebėtojas.

"KELEIVIO" OFISO VALANDOS

Skaitytojams ir skelbėjams pranešame, kad "Keleivio" ofisas darbo dienomis yra atdaras nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1:30 val. po pietų. Sekmadieniais uždaras.

Naujienos iš Kanados

HAMILTON, ONT.

Lietuvių Namų Įsigijimo Reikalu

Savų namų įsigijimo reikalas jau senai buvo keliamas. Kovo 28 d. įvykęs gausus kolonijos narių susirinkimas parodė gyvą susidomėjimą ir daugumos pasisakymų, priėjo išvada, kad lietuvių namus reikia įsigyti. Tam reikalui išrinkta laikinoji valdyba, kuriai pavesta išstudijuoti pinigų sutelkimo, senų namų įsigijimo ar naujų statymo galimumus. Jau vietoje surinkta gera suma pasidėjimui prisidėti pinigais lietuvių namui įsigyti. Sveikintinas visais pozityviais nusistatymas turėti savus namus, kur galės kolonijos nariai ne tik susitikti, pasilinksinti, bet ir turės progą plėsti savo kultūrinę veiklą.

Tik tenka apgailestauti, kad ir čia kaišiojama pagaliai ir vežimo ratus. Kalbėtojų skaičiuje buvo ir tokių, kurie mėgino patarti įsigyti namą, nes, girdi, ir taip turime daug skolos bažnyčiai bei katalikiškai gimnazijai. Bet tie ponai tikrai pamiršo, kad tažnytinės skolos yra parapijos reikalas, o maišyti parapijos su kolonija atrodo nėra protingumo pažymys. Taip pat dėl katalikų gimnazijos ūmumo. Tai mažo ratelio dalykas, be to tikrai bereikalingai užmesta našta ant mūsų žmonių pečių. Ar mums neužtenka valstybinių gimnazijų, kuriose gal mažiau mokinama poterių, bet kurios tikrai geriau paruošia jaunimą. Reikia neužmiršti, kad perkantieji šėrus lietuvių namų įsigijimui, pasidaro tų namų dalininkai ir tas turtas lieka visad mūsų pačių. Tuo tarpu aukos katalikų gimnazijai ir bažnyčiai yra tik aukos.

Jaunius.

MONTREAL, QUE.

Nesidomi Tautos Gyvybiniais Reikalais

Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininko ir VLIK'o nario Erdmondo Simonaitis vizitu Montrealis labai mažai susidomėjo.

M. L. B. Draugijos rengiamas visuomenės susirinkimas Vilniuje, bet ir jį padėkovo 27 d., dėl labai nepalankios tolaiko, atsilankė tik kovoje.

KLT Montrealio skyriaus parengime irgi dalyvavo apie tiek pat žmonių. O tai tau ir didžioji Montrealio kolonija.

Pats Erdmondas Simonaitis, nors ir senyvo amžiaus, bet atrodo stiprus, pilnas energijos ir pasitikintis. Jis pilnai tiki, kad pats dar išvys laisvą Lietuvą bus sujungta su tikrąja Lietuva, yra stipri.

Pradėdamas savo pranešimus visuomenei, sveikas perdavė sveikinimus M. L. Tarybos, VLIK'o, Vykdomojos Tarybos, PLB Vokietijos krašto tarybos, evangelikų sinodo, Sielovados ir kitų organizacijų.

Nurodė, kad Mažosios ir Didžiosios Lietuvos suvienijimui jau daug kas yra padaryta, bet dar daug reikia ir atlikti. Nei mažlietuvių vieni, nei didlietuvių vieni visko atlikti negali. Reikalinga vienybė. Pagal pranešimą, Vokietijos politikai jau yra apsipratę su mintimi, kad Prūsia Lietuva iš Vokietijos bus išjungta, kad iš esančių Vakarose pabėgėlių grįš į savo gimtinę visi ūkininkai, kokios kilmės jie bebūtų. Grįš ir lietuviai, bet būvę valdininkai nebegrįš.

Grįždamas į savo jaunystės dienas jis prisimena, kad jo augimo metu Rytprūsio vokiečių kalba buvo tik įtaisyta ir bažnyčiose bei mokyklose. Jaunimas, iki patekdamas į mokyklą, vokiečių kalbos visai nemokėjo, nemokėjo jos ir Simonaitis. Tik mokyklos ir bažnyčia nutautino kraštą. Bet, nors žmonės savo gimtąją kalbą ir primiršo, bet pavadėdės vietovardžiai yra grįžę lietuviški—prūsiški.

Papasakojo ir apie savo 4 metų išgyvenimus vokiečių kacetuose. Tai šurpą sukėlė klausytojų baisybą nerguvenimais, nors jie vyko dvidešimto amžiuje, aukštos kultūros krašte.

—O kas dedasi Rusijos kacetuose, kuriuose vargsta metų metus mūsų broliai ir seserys?—pagalvojo nevieb.

Baigdamas pranešimą prelegentas pasakė: "Mes mažlietuvių visi dėsime galvas už mūsų visų sostiame pranešime visuomenei ne Vilniuje, bet ir jį padėkovo 27 d., dėl labai nepalankios tolaiko, atsilankė tik kovoje."

(Nukelta į 7 pusl.)

WORCESTERIO LIETUVIAI!

Remkite Modernią Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką Vytautą Skrinską. Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiems sveikatos reikalams.

Taipgi, vaistai yra pasiūniami per paštautą ir į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausios rusiškos kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldinių, šaltkošės, riešutų, cigarečių, cigarečių ir skanių gėrimų.

Be to, mūsų vaistinė gali gauti: (1) Pašto ženklų; (2) lietuviškų laikraščių; (3) galit užsimokėti gėso bilas ir (4) išpildom money orderius.—Lietuviai pas lietuvi! (32-4)

VYTAUTAS SKRINSKA

Ideal Pharmacy vaistinės savininkas

Green Trading Stamps given to Customers.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsimimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležkeliu, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariantas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, aš atėjau atsi-
sveikinti su tavim. Nors jungia tinkamam proporci-
per Velykas reikėtų būti jom, tuoj gaunasi saunamas
namie, ale baisu.
—Ko baisu?
—Nugi tų vandeninių bombų. Girdėjau per ra-
diją, kad miestams dabar
yra didelis pavojus. Sako,
jeigu tokia bomba nukristų
ant Naujorko, tai toj vie-
toj, kur tas miestas stovi,
pasilikytų tik tuščia duobė.
Aš, Maikie, tokios smerties
nenoriu.
—Bet mirties neišvengsi,
tėve. Kur bevažiutum,
vistiek giltinė suras.
—Jes, Maikie, mirti rei-
kės: ale kožnas nori mirti
laimingai, su patėpimais ir
su žvaže.
—Tėvas be reikalo nusi-
gandai "vandeninių" bom-
bų. Tokių bombų visai nėra.
—Kaip gi tai nėra! Aš
klausiausi lietuviško radio
žinių ir aiškiai girdėjau,
kaip radijušinkas sakė,
kad vandenilio bomba gali
sunaikinti bile kokį miestą.
—Matyt, jis kalbėjo apie
vandenilio, bet ne vanden-
lio bombą.
—Ar tai ne vistiek?
—Ne, tėve. Lietuviai
vandeniliu vadina hidroge-
ną. Mokslininkai sita ele-
mentą rašo viena raide—H.
Vandenilis yra visų rūgščių
ir vandens junginys. Bet
vienas pats jis nėra van-
duo: jis laikosi dujų arba
gazo stovyje. Tiksliai susi-
jungęs su kitu elementu,
būtent su oksigenu, jis pa-
daro vandenį. Lietuviai
oksigeną vadina deguonim,
tur būt dėl to, kad be jo
nedega ugnis. Du atomai
vandenilio, vienas deguo-
nies ir gaunasi vanduo.
—Maikie, tu manęs neba-
lamutyk, kad sumaisius du
daiktus pasidaro vanduo.
Vandeni tik Dievas gali su-
tvėrti. Tavo mokslininkai jo
nepadarys, kad ir pastipytų.
—Sitaip gali kalbėti tik-
tai davatka, tėve. Moksi-
ninkai padaro stebėtinų da-
lykų. Jungdami vienus ele-
mentus su kitais, jie pada-
ro ne tik visokių medžiagų,
bet pagamina ir neap-
sakomai didelės energijos.
Gaimkim, pavyzdžiui, sierą,
rečiau ir anglį. Patys sa-
vaimė šitie elementai, ro-
visgi gal nebūtų taip apglu-
dos, paprasta medžiaga, yta, kaip dabar. Gal nors

Gandrai Parlėkė

Sakykite, kuris mūsų ma-
čių, nes be ko kita jis eda
žas būdamas pavasari, maž-
varles, kurios naikina įvai-
daug šiuo metu nėra šau-
rus žalingus vabalus ir ki-
kes: "Gandrai, gandrai tus mažus gyvius. Teisybė,
parlėkė," ir bėges, kiek gandrai eda gyvates, bet
galėdamas greičiau, praneš. Lietuvoje jų juk nebuvo jau
ti tą žinią savo mamytėi ar tiek daug.
kam kitam artimam. Tas Matyti, ne dėl naudingų
jvykis visų būdavo džiaugs-
mo jis branginamas. Esu
mingai sutinkamas ir šitas
skaites, kad kai kuriuose
grauzus, didelis baltas rau-
kituose kraštuose tikima,
donsnapis ir raudonkojis jog gandrai apsaugoja na-
paukštis buvo kiekvienos mus nuo perkūno, kad jis
lietuvių sodybos laukiamas teikia tiems namams palai-
ir mielas svečias, nors mą ir ilgą amžių šeimini-
j vienur vadino gandrau, kams. Ar ir senovės lietu-
antrur gužūčiū, trečiur gar-
viai taip tikėjo, aš negirdė-
niu arba busilu. (Lietuvoj jau.
buvo ir juodųjų gandrų. Daug kame gandrai yra
bet labai mažai.)
Vaikai iš gandro nieko mybės pavyzdžiū. Iš tikru-
nelaukė, jiems gražus buvo jų, gandrų pora vienas ki-
pats paukštis, jo majestoti-
tam teikia didelės atidos ir
kas skraidymas, savotiškas abu labai rūpinasi savo vai-
dantų kalenimas, todėl jie kais.
juo ir džiaugėsi. Bet kai Pasakojama toks atsitū-
kas vyresniųjų su gandrau kimas. Kartą Danijoje už-
sijo "žemiškesnius" reika-
sidedė trobesis, ant kurio
lus: jie žinojo, kad gandrų stogo buvo gandrinė. Nors
rui parlėkus, šeiminkė pavo-
jus buvo didelis, bet
pradeda duoti pavakarius gandrinė tupėjo lizde pri-
ir jiems neberekės po pie-
dengusi sparnais vaikus ir
tų laukiant vakarienes dir-
sparnais sklaidė dūmus.
žą veržti ir tuo būdu mē-
Gaisrą užgesinus ji pati bu-
ginti nuraminti neramų
pilvą.
Pasakojama, kad kažku-
j syktis šeiminkė dar ne-
davusi pavakarių, nors
gandrai jau buvę parlėkė.
Jos bernas kartą sakas jai:
—Šeiminkė, žiūrėk, jau
gandrai parlėkė.
Šeiminkė, suprasdama,
ka bernas taip sakydamas
galvoja, jam atsovusi:
—Pasvilk jiems į u...
Atėjus rudeniu ir gandrų
ams jau išlėkus, bet sun-
kiųjų darbų dar nebaigus,
šeiminkė nutraukė pava-
karius ir sako bernui:
—Gandrai jau išlė...
Bernas, suprasdamas šei-
mininkę, dabar jai atsōves:
—Pasvilk jiems į u...
Žodžiu, gandro pasirody-
mas Lietuvos laukuose bu-
vo didelis įvykis. Retas
paukštis tebuvo lietuvių
taip mylimas, kaip gandrai.
Jis jam ir lizdą parūpinda-
do. Gandrai, teisybė, ir
pats yra geras architektas,
bet jis neatsisako pasinau-
doti jam paruoštų namų
sienomis—ant stogo pakel-
tu ar į medį iškeltu tekiniu
—ir čia įsirengti patogią ir
saugią gyvenamą gūžą.
Lietuviai gandrai laikė ne-
liečiamą. Jį nevalia nu-
šauti. Jei nušausi gandra,
atsitiks nelaimė.
O kodėl gandrai buvo
taip aukštinamas, nežinau.
Jis, man rodos, priklausytų
net prie nenaudingų pauk-
štomatų galėtume parašyti
savo gimimės. Gal ir nu-
žiuot galėtume. O dabar
nieko. Jes, Amerika pada-
lė misteiką, kad bolševikus
išgelbėjo. Ir aš tau pasa-
kyčiau, kad prezidentas Ei-
zenauris ir dabar negerai
laro. Turi tokių gerų bom-
bų, bet veža ir meta jas į
narias, ant tuščių salų.
—O kaip tėvas norėtum?
—Jeigu aš būčiau presi-
dentas, Maikie, tai liepia-
u dėti jas į raplenus, nu-
vežti Rusijon ir ant Mask-
vos išbandyti.
—O gal taip ir nedary-
tum, jeigu prezidentas bū-
tum.
—Jes, Maikie, padary-
čiau. Galu pasibažyt, kad
padaryčiau. Kur stovi
Kremlius, tenai liktų tikai
didelė tuščia duobė.
Erdmonas Simonaitis yra

Mažosios Lietuvos sūnus,
senas veikėjas ir nenuolai-
dus kovotojas už lietuvių,
paaukojęs tam didesnę dalį
savo gyvenimo, žinomas
veiklus Klaipėdos krašto
gyventojų sukilimo dalyvis,
kurio pasekmėje Klaipėdos
kraštas buvo išlaisvintas iš
daugelio šimtų metų sveti-
myų valdymo ir prijungtas
prie Lietuvos. Dėl savo
nepalaužiamos valios, lietu-
viško nusistatymo ir aiš-
kaus ėjimo prie tikslo, jam
teko kentėti nacių koncen-
tracijos stovyklose. Erd-
monas Simonaitis—pavyz-
dys kovos už visas etnogra-
fines laisvosios Lietuvos ri-
bas.
Erdmonas Simonaitis at-
vyko į Amerikos žemyną
mūsų kviečiamas jo paties
pareikštam norui ir inicia-
tyvai įgyvendinti—aplank-
yti žymesnes lietuvių kol-
onijas užjūryje, Kanadoje
ir Amerikoje, užmegsti
glaudesnį ryšį su platesnė
išėjija, supažindinti su bū-
dingais Mažosios Lietuvos,
taip svarbios Lietuvos et-
nografinės dalies, klausimais,
pasidalinti mintimis
ir aptarti mūsų visų uždavi-
nius ne tik Mažosios Lietu-
vos, bet ir bendrai visos
Lietuvos vadavimo bylos.
MLBD Centro Valdyba
Kanadoje kviečia visus tau-
tiečius visokeriopai remti
tuos kilnius Erdmono Simo-
naičio tikslus, užmegsti su
juo glaudų ryšį, kuo gau-
siau lankant jo pranešimus.
**E. Simonaičio Kelionės
Maršrutas Amerikoje**
Detroitas—balandžio 11
d.; Chicago—balandžio 25
d.; Clevelandas—gegužės
2 d.; Philadelphia—gegu-
žės 9 d.; New Yorkas—ge-
gužės 16 d.; Waterbury—
gegužės 22 d.; Worcester—
gegužės 23 d.; Boston—
gegužės 30 d.
Šia proga tenka pastebė-
ti, kad Erdmono Simonai-
čio priėmimą atskirose ko-
lonijose sutiko organizuoti
ALT skyriai, JAV PLB
skyriai, lietuviškų organiza-
cijų centrai, Lietuvai Remti
Draugijos skyrius, Mažo-
sios Lietuvos Lietuvininkų
Draugija ir MLBD skyrius.
Be šių organizacijų pagal-
bos E. Simonaitis vargu
būtų galėjęs aplankyti vi-
sas aukščiau paminėtas ko-
lonijas.
Todėl Mažosios Lietuvos
Bičiulių Draugijos Centro
Valdyba, šios E. Simonai-
čio kelionės sumanytoja,
randa pareigą visoms pa-
minėtoms organizacijoms
už jų malonų atsiliepimą ir
paramą nuoširdžiai padė-
koti.
Jei atsirastų dar mažes-
nių lietuvių kolonijų, norin-
čių išgirsti E. Simonaičio
pranešimą ir būtų netoli
anksčiau paminėtų vieto-
vių, maloniai prašome ne-
delsiant pranešti MLBD
Centro Valdybai Kanadoje,
7116 Cartier St., Montreal,
Que.
**Maž. Liet. Bičiulių Dr-jos
Centro Valdyba Kanadoje.**
Puikybė kainuoja daug
brangiau negu maistas, bu-
tas ir drabužiai kartu paė-
mus.
—Thomas Jefferson.
**Lietuvi! Neleisk ma-
žiams kasdieniniams rūpes-
čiams nustumti didžiosios
tavo prievolės—prievolės
pavergtam tėvų kraštui.
Aukok jo laisvinimo dar-
bams paremti.**

BUS ĮKURTA ORO AKADEMIJA

Prezidentas D. D. Eisenhower pasirašė įstatymą karo aviacijos akademijai įkurti. Po pasirašymo prezidentas kalbasi su gen. Carl Spaatz, neseniai pasitraukusiu iš tarnybos (kairė) ir gen. N. Twining, oro pajėgų viršininku.

Sovietai ir Naciai Tikri Broliai

Lietuvos Laisvės Komite-
to leidžiamas "Lietuvos"
žurnalas šių metų sausio
kovo numeryje atspausdino
idomų Dr. D. Krivicko
straipsnį, kuriame mūsų
tarptautinės teisės žinovas
graziškai išaiškina, kad tie-
k naciai, tiek sovietai yra vie-
nos rūšies agresoriai (už-
puolikai, pavergejai).
Krivickas primena, kad
Nuernbergo Tarptautinis
Karinis Tribunalas, kuris
teisė vokiečių svarbiausius
karo nusikaltėlius, pripaži-
no, jog Austrijos užėmimas
buvo apgalvotas agresijos
užpuolimo žygis, paskatinęs
Vokietiją pradėti karą prieš
kitas tautas. O Hitleris tą
žygi aiškino austrų noru su-
sijungti su Vokietija. Jis
taip pat primena, kad 1935
metais gegužės 21 d. Hit-
leris paskelbė, kad Vokietija
nesirengia Austrijos nei-
pulti, nei į jos vidaus reik-
las kištis. 1936 metais lie-
pos 11 d. Hitleris pasirašė
su Austrija sutartį ir garan-
tavo Austrijai jos nepri-
klausomumą. Tačiau ne 2
metais vėliau (1938) Hit-
leris iškvietė į savo vasar-
namį Berchtesgadene Aus-
trijos ministrų pirmininką
ir jam įsakė, kaip jis turi
sutvarkyti savo ministerių
kabineta. Kovo 11 d. jis
jau įsakė savo kariuomenei
žygiuoti į Austriją, o kovo
13 d. paskelbė ją įjungta
į Vokietiją. Balandžio 10
d. buvo įvykdytas žmonių
atsiklausimas, kurio nacių
pranešimu 99% pasisakė už
Austrijos įjungimą į vokie-
čių reichą.
O kaip Stalinas vykdė
Lietuvos užgrobimą?
1920 metais liepos 12 d.
Lietuva su Sovietų Sąjunga
pasirašė sutartį, kuria So-
vietai pripažino Lietuvos
savarankiškumą ir nepri-
klausomybę. 1926 metais
rugsėjo 26 d. Sovietai pasi-
rašė su Lietuva nepuolimo
sutartį, kuri vėliau buvo
pratęsta iki 1945 metų
gruodžio 31 d.
Si svarbi knyga privalo rasti
kiekvienoje lietuvių šeimoje.
Kaina tik 2 doleriai su prisistimtu. Tuoju užsisakykite.
Užsakymus siųskite autoriui:
DR. S. BIEŽIS
3241 W. 66th Place Chicago 29, Ill.
Telefonas REpublic 7-7868

IšPavergtos Lietuvos

Ordinų Nesigali

Maskvoj įvykusios lietuvių literatūros ir meno šventės proga Maskva apdovanojo ordinais ir kitokiais garbės ženklais gana didelį būrį asmenų: Lenino ordiną gavo 11 asmenų, raudonosios vėliavos ordiną 52 asmenys, garbės ženklą gavo 87 asmenys, ir medali už pasižymėjimą darbe 165 asmenys.

Kas Sukūrė Nepriklausomą Lietuvą?

"Tariamoji nepriklausoma Lietuva buvo sukurta reakcijos ir užsienio imperialistų rankomis prieš lietuvių tautos valią," taip kovo 9 d. pareiškė per Vilniaus radiją rašytojų politikas J. Baltušis. Tas vyrukas, rodos, dar pats gali atsiminti tas dienas, kada Lietuvos darbininkai ir valstiečiai basi, alkani ir, galima sakyti, tik šakėmis ir dalgiais ginkluoti, išvyjo Maskvos, Varšuvos ir Berlyno "draugus" iš savo tėvų žemės, o šiandien jis pavaišęs sako, kad Lietuva tapo nepriklausoma prieš tautos valią.

Lietuvių Kalinių Visur Pilna

Sugrįžę iš Rusijos vokiečiai, kurie patys yra matę daug kalėjimų, pasakoja visur sutikę lietuvių.

Otto Norkus radęs Vilniaus kalėjime šimtus lietuvių. Povilas D. mini, kad ten jo buvimo metu kalėjė 2,000 lietuvių, nuteistų 15-20 metų. Jis jų sutikęs ir Sverdlovsko darbo stovyklose.

Ernstas K. Kauno kalėjime radęs apšėdus lietuvių. Daug lietuvių kartu su juo buvo pasiųsta į Leningradą, o iš ten į Vorkutą.

Ir J. St. Leningrado kalėjime sutikęs lietuvių ir estų. Tą patvirtina dar 3 vokiečiai.

L. S. Maskvos kalėjime sėdėjęs kartu su lietuviais.

P. Neum. suėjęs visą eilę lietuvių Uchtos stovykloje; Arnoldas M. pasakoja apie lietuvių Salikams sto stovykloje. Emilis A. sutikęs lietuvių Suomij-Karelij sovietinės respublikos darbo stovyklose. Karolis R. padėtis kolūkyje nepasikeitę.

"Kelio į komunizmą" kolūkių galvijų firmos vėdejas Valaitis žiūri, kaip logdos, Erichas E.—Karamelžėjos verčia iškaugiu.

gandos stovyklose.

Lietuvos vokiečiai Eugenijus M., baigęs šakių gimnaziją, sako sutikęs nemažą lietuvių į pietryčius nuo Baikalo ežero, geležinkelio ruože tarp Taišeto ir Bratsko. Šiame ruože, nusitęsiančiame 300 kilometrų, iš abiejų pusių yra darbo stovyklos, atžymėtos "specialios drausmės stovyklomis." Kiekvienoj jų yra lietuvių, latvių ir estų. Jis atsimena Petrą Barzdą iš Mariampolės, apie 50 metų amžiaus, taip pat mariampolietį Juozą Mickų, apie 35 metų amžiaus, ir šakietį Antaną Puidoką, apie 35 metų.

Vienas grįžęs vokiečių tvirtina, kad Bivak vergų stovykloje, Komčatkoje, buvo apie 800 lietuvių. Žodžiu, lietuvių esama visose plačiosios Rusijos vergų stovyklose.

Vietoje 360,000 Ūkių—2,200 Kolūkių

Nepriklausomą Lietuvą buvo 360,000 žemės ūkių, o šiandien visi ūkininkai yra suvaryti į 2,200 kolūkių. Kol kas senosios sodybos dar nenugriautos, bet Sniečkus paskutiniame kompartijos suvažiavime sakė, kad jas reik išnaikinti, nes jos kliudo kolūkiams stiprintis. Visus reik suvaryti į kaimus-miestelius.

Išrinko "Lietuviškesnį" Komitetą

Nesenai įvykęs Lietuvos komunistų partijos suvažiavimas išrinko naują centro komitetą, kuriame bent iš vardo lietuvių yra 65%, o iki to laiko tebuvo 57%.

Aiškių rusų yra 20%, lenkų, žydų ir kitų 22%.

Kolūkiuose Karvės Skęsta Sruose

Mičurino vardo kolūkyje pirmininkauja Kergelis, 24 žmonių brigadai vadovauja Kiaulakis, bet karvių be lubų, viskas skęsta sruose. Treti metai statomos kiaulidės ir niekas nežino, kuomet jos bus baigtos. Tarybos nutarimai jau spėjo apsidengti geroku dulkių sluogsniu, o padėtis kolūkyje nepasikeitė.

"Kelio į komunizmą" kolūkių galvijų firmos vėdejas Valaitis žiūri, kaip logdos, Erichas E.—Karamelžėjos verčia iškaugiu.

Geros Knygos Visada Reikalingos

- BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės dešimtmečių Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga 1951 metais laimėjusi Nobelio premija. \$2.25
- BALTARAGIO MALUNAS. Kazio Borutos romanas apie malunininką Baltaragį, gražuolę jo dukrą Jurgą ir šaunų jaunikį Girdvainį. 2.50
- LIETUVOS ISTORIJA. Par. V. Daugirdaitė-Sruogienė. 3.00
- LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas. 3.00
- VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilnių ir Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo prigimtąsias teises lenkų okupacijos metu. \$5.00
- Užsakymus ir pinigų siųskite adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston, Mass.

TRAUKINYS SULAMDĖ AUTOMOBILĮ, DU ŽUVO

Traukinys Detroito įvažiavo į automobilį ir jį visiškai sulamdė. Nelaimė žuvo du automobilio keleiviai. Liudininkai sakė, kad automobilis nepastebėjo raudonų žiburių prie geležinkelio perkirtimo ir palindo po bėgančiu traukiniu.

pašarą ir glėbiais tempia į daug stambių pašarų, kad taip besirdiskai juos švais-

—Argi pas jus šerimo to?

—Kur tau! Jeigu turė-

tume pakankamai šiaudų, tai tvartų žagarais nekreik-

tume. O dabar matote... —atsako drg. Valaitis.

Tvarte tikrai nemalonūs vaizdas. Kolūkiečiai jau nebeatmena, kada jie kar-

vide mēžė. Mėslo priminta tiek, kad karvės nugarmis beveik lubas siekia. O mėslos liūliuoja sruose.

—Nėra kraiko. Niekio negalima padaryti,—skundžiasi laikinai einas kolū-

kio pirmininko pareigas drg. Butkus.

Taip pažodžiui tvirtina pati komunistų "Tiesa."

Du Pasauliai

(Tęsinys)

Puvimas

Pasikeitimas vienos medžiagos į kitą gali būti tik padedant įvairiems mažiems gyvūneliams, bakterijoms. Čia suminėsiu kelis pavyzdžius iš Dr. A. Garmaus biologijos ir bakteriologijos paskaitų.

"Štai, rudenį arba pavasarį einam per mišką, matom, kaip nukritę lapai pušiuoja ir kuriam laikui pralinkus pasilieka tik juoda žemėlė. Tas pats įvyksta ir su mirusių gyvulių ir žmonių lavonais. Tokie lavonai po mirties netrukus pradeda dvokti, apsitraukia išsiančiomis gliuonėmis ir po metų kitų susimaišo su žeme; lieka vien tik kaulai, galop ir jie subyra po daugelio metų pavirsdami į žemę, iš kurios išėjo."

Luis Pasteuras išaiškino, kad tai nematomos mums bakterijos, lyg sanitarai, susirenka ant lavono ir stengiasi sudėtingą kūno medžiagą išskirti į prastesnius, mažiau sudėtingus cheminius junginius. Kiti gyvi kūnai—ar tai bus gyvulių kilmės, ar augalų galės juos panaudoti maistui. Nukritę lapai supūva, iš jų pasidaro juodžemis. Atsiradę nauji augmenys iš to juodžemio traukia sau naudingas dalis ir gali augti. Augmenimis minta daugumas gyvulių. Gyvulių gyvybė pareina nuo augmenų, augmenys dalinai priklauso nuo gyvulių. Augmenys iš savo lapų išleidžia deguonį, o gyvuliai angliaurūktį, kuri reikalinga augalams.

Taip puvinio bakterijos daro dideles azoto arba ni-

trogeno atsargas. Pastarasis reikalingas kitiems augalams, ypačiai rugiams. Ukininkas lubinus aparia ir pasėja toje žemėje rugius. Rugiai išauga, kaip derlingiausioj žemėj. Kodel? Dėlto, kad tos mažytės bakterijos paruošė dideles azoto arba nitrogeno atsargas, reikalingas rugiams.

Ferdinandas Cohn apie tokios medžiagos apykaitą taip sako:

Didžiama paskirtos medžiagos naujų gyvuojančiųjų kūnų yra aprubežiuota. Tos pačios medžiagos dalelės priverstos būna pereiti nuo mirusiojo į gyvuojančią. Jei apie vėlių keliavimą iš vieno asmens į kitą yra pasakota, tai medžiagos toks keliavimas iš vieno asmens į kitą yra mokslo pripažinta tiesa. Jei nebūtų puvinio bakterijų, įkūnyta gyvuluose ir augaluose medžiaga pasiliktu surišta, panašiai į uolų medžiagą. Nauja gyvybė turėtų sustoti vystytis dėl stokos medžiagos. Tuo tarpu puvinio bakterijos, pakeisdamos lavonus į dalis, duoda gyvybės atžalai vystytis ir gyventi toliau, kuriant vis naujus pavidalus.

A. Dargis.

Lietuvos Istorijai Pagalbon

Kaip žinoma, Tėvynės Myletojų Draugija leidžia Dr. V. Sruogienės parašytą didelę Lietuvos istoriją. Knyga bus 500-600 puslapių, lengvai, vaizdžiai parašyta. Knygos kaina \$5, o kas sumokės \$10 ir daugiau, tą pavadės bus surašytos knygoje.

Z. Jankauskas (2029 Brandywine St., Philadelphia, Pa.) atsiuntė tuo reikalu straipsnį, kuriuo jis nori padėti T. M. Draugijai minėtąją knygą išleisti. Jis rašo:

Todėl šiuo pirmu mano rašiniu išieinu TMD į tal-

ką padėti josios praklinam ir lietuvių kultūros reikšmingam darbui, lyginai kaip kitados, jauni bū-

dami, jai dirbome. Sykiu atsiliepiu į Naujosios Anglijos TMD gyvuo-

jancias kuopas, klubus ir kitas organizacijas, kurioms jaunystės laikais turėjau daug malonumo švie-

timo, kultūros ir kitais reikalais kalbėti. Ateikime TMD pinigine pagalba.

Placioje Pensylvanijoje norėčiau susizinti su šiomis buvusiomis TMD kuopomis: Minersville—1 kuop. mouth—32 kuop., Shenandoah—25 kuop., Carnegie—133 kuop., Pittston—24 kuop., Kingston—84 kuop., Caddy—109 kuop., Tamaqua—145 kuop., Portage—64 kuop., Cheltenham—87 kuop., Freeland—97 kuop., Homestead—128 kuop., Simpson—154 kuop., Duquesne—108 kuop., Pottsville—91 kuop., Wyoming—72 kuop.

Jei minėtų kuopų, kad ir neveiklių, gyvenanti nariai atsilieps į šį mano atsisaukimą, tuomet matysime, kas bus galima daryti. Philadelphiajioje mes irgi neapsileisime.

Tad sukrusime TMD Lietuvos istoriją šiais metais išleisti. Siųskite prenumeratą ir aukas TMD centro sek.: M. Kasparaitis, 1827 Linden Ave., Racine, Wis. Z. Jankauskas.

Lietuviai Užsieniuose

URUGVAJUS

Karnavalai

Ir šiemet, kaip kiekvienais metais, lietuviškų užgavėnių išvakarėse prasidėjo Pietų Amerikoje įprasta vasaros šventė, karnavalas, kuri tęsiasi ilgiau negu mėnesį.

Prieš kelerius metus tą šventę urugvajiečiai švėdavo labai puošniai. Šiemet ta taip laukiama ir mėgiama šventė tokia nebuvo. Gal ir ji, kaip kiekvienas dailtas, paseno ir jau eina iš mados. O gal ir pasikeitęs laikas turi įtakos.

Reik žinoti, kad Pietų Amerikoje po karo gyvenimas nė kiek nepagerėjo, o paskutiniuoju laiku jis net pablogėjo—visur jaučiamas nedarbas. Vietos valiuta (urugvajiškas pezas) krenta. Seniau pezas buvo brangesnis už Amerikos dolerį, o dabar už vieną Amerikos dolerį reik mokėti net 3 pezus ir 15 centų. Todėl viskas brangsta, o uždarbiai tokie pat. Taigi darbo žmonių nuotaikos ir pasiturėti atsiliepiu ir karnavalo "linksmybėms."

Urugvajaus Gražuolės

Gražiausioje vasaros Atlantidos kurorte buvo renkamos Montevideo ir Urugvajaus gražuolės. Dėl tos garbės varžėsi daug kandidatų, jų tarpe ir viena Vilniaus krašto lietuvių dukra Anelė Čegytė ir lenkaitė Ana Kanopla. Ta lenkaitė ir laimėjo Miss Urugvajaus, o lietuvaitė Miss Montevideo titulą.

Kai kurie urugvajiečiai nėra tais rinkimais patenkinti ir spaudoje pasirodė daug kritikos. Vienas urugvajietis laikraštis užsiėmė išrinktąją "senioritą" Kanoplaite, kad ji buvusi išteklėjusi ir todėl neturinti teisės vadintis "seniorita"—Miss.

Mat, ir čia dideliems patriotams nepatinka, kad gražuolėmis išrinktos tos "gringos," o ne tikros urugvajietės.

Dar Apie Barrio Casabo Lietuvius

Jau esu rašęs, kad šioj apylinkėj komunistai neturėtų pasisekimo lietuvių tarpe. Jiems čia atstovauja biznieriis J. Kirkila ir dar vienas kitas. Jie susirenka pas tą biznierių ir stiklinius tuštindami sprendžia visokių "opius" reikalus. Kartais gailiai paverkslėna besisielodami Rosenbergų likimu, bet apie savo brolius ir seses, kurie kankinami Sibire, jie neprisimena.

Kovo 7 d. F. Svirinavičiaus namuose tie Maskvos pusbernai šventė rusų Rukovo išleistuves į sovietikų rojų. Tos išleistuves buvo išgarsintos ir P. Revucko vedamo radijo pusvalandžio. Išleistuvėse, sako, netrūko kanės, grapės ir vodikos, rusiškų dainų ir ura šūkių už matuską Rasią.

M. Krasinkas.

VOKIETIJA

Pirmieji

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto Apylinkė, vietos šalpos skyrius, jau pradėjo jam ruošti.

vadovaujamas V. Vaidoto, yra pirmoji lietuvių kolonija, surinkusi Vasario 16 Gimnazijos namams 1,500 dolerių ir tuo būdu pirmoji lietuvių kolonija, kurios vardu bus pavadinta viena Vasario 16 Gimnazijos klasė.

Vasario 16 Gimnazijos klasės pavadinamos tų organizacijų ar asmenų vardu, kurie paauguko gimnazijos namams nemažiau \$1,500. Iki šiol tame skaičiuje buvo:

(1) Hilfswerk der Evangelischen Kirchen der Schweiz, (2) Schweizerisches Europahilfe, (3) Schweizerisches Rotes Kreuz, (4) LRK įgaliotinis Šveicarijoje inž. J. Stankus, pravedęs vajų šveicarų tarpe.

Organizacijų ar asmenų aukojančių gimnazijos namams nemažiau \$1,000 vardu pavadinami atskiri bendrabučių kambariai. Tokių turime:

(1) VLIK'as, (2) A. L. Mokytojų Sąjungos Chicago apygardos valdyba, (3) Cicero lietuviai.

Tautiečiai, Toronto ir kitų čia minimų lietuvių pavyzdys tebūna paskatinimu kitoms mūsų kolonijoms ir organizacijoms. Vasario 16 Gimnazija yra jūsų paramos reikalinga, reikalinga jai ir pastogė, kad galėtų dirbti. Ir mažiausia auka gimnazijos namams yra didelė parama šiam lietuviškam reikalui.

Jei nėra kitokių vietos lietuviškų organizacijų nurodymų, aukas prašome siųsti PLB Vokietijos krašto valdybai cekiui, išrašytu "Litauisches Zentralkomitee" vardu.

PLB Vok. Kr. Valdyba.

Padėka

Linbecko lietuvių stovyklos Meesen, Artillerie, Bad-Schwartau ir privačiai gyvenantieji didžiausią šiais metais vasario mėnesį gavę iš BALFO, per C.RALOG, Bremen, 30 maišų drabužių ir dvi dėžes batų. Drabužiai bei batai buvo gauti gana geri. Jie paskirstyti BALFO šalpos komisijai, pačių gyventojų demokratinio būdu stovyklose išrinkti, be didesniu nesklundumu. Visi Linbecke gyvenantieji lietuviai nuoširdžiai už juos dėkoja savo brangiems geradariams aukotojams. Drabužiai Vokietijoje yra labai ir labai reikalingi, nes jie čia yra brangūs, ir naujų įsigyti visai neįmanoma.

Dėlto tokios siuntos yra labai laukiamos ir lietuviai tikisi, jog jie ir ateityje nebus savo Amerikoje gyvenančių brolių pamiršti.

J. Pyragius,

Balfo Šalpos Sskirstymo Balfo Šalpos Paskirstymo

BALFO SEIMAS BUS CLEVELANDE

Šiemet Balfui sukanka 10 metų, todėl ir šių metų jo seimą norima padaryti iškilmingesnį. Jame turės atsispindėti per dešimt metų nuveiktieji darbai ir pagerbti labiausia nusipelnę šalpos darbe asmenys.

Seimas nutarta šaukti Clevelande lapkričio 26 ir 27 dienomis. Balfo centras jau pradėjo jam ruošti.

ect, New York 1, N. Y.

187 | 295 Silver Street
South Boston 27, Mass.